

Nettutvikling - Forventninger til kapasitet

Astri Gillund
Nettseksjonen

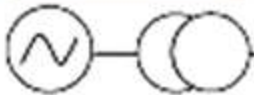
Innhold

- Kraftsystemutredninger
- Forventede investeringer i regional og sentralnett
- Fremtidig nettilgang

Kraftsystemets oppbygging

Produksjon

Kraftstasjon

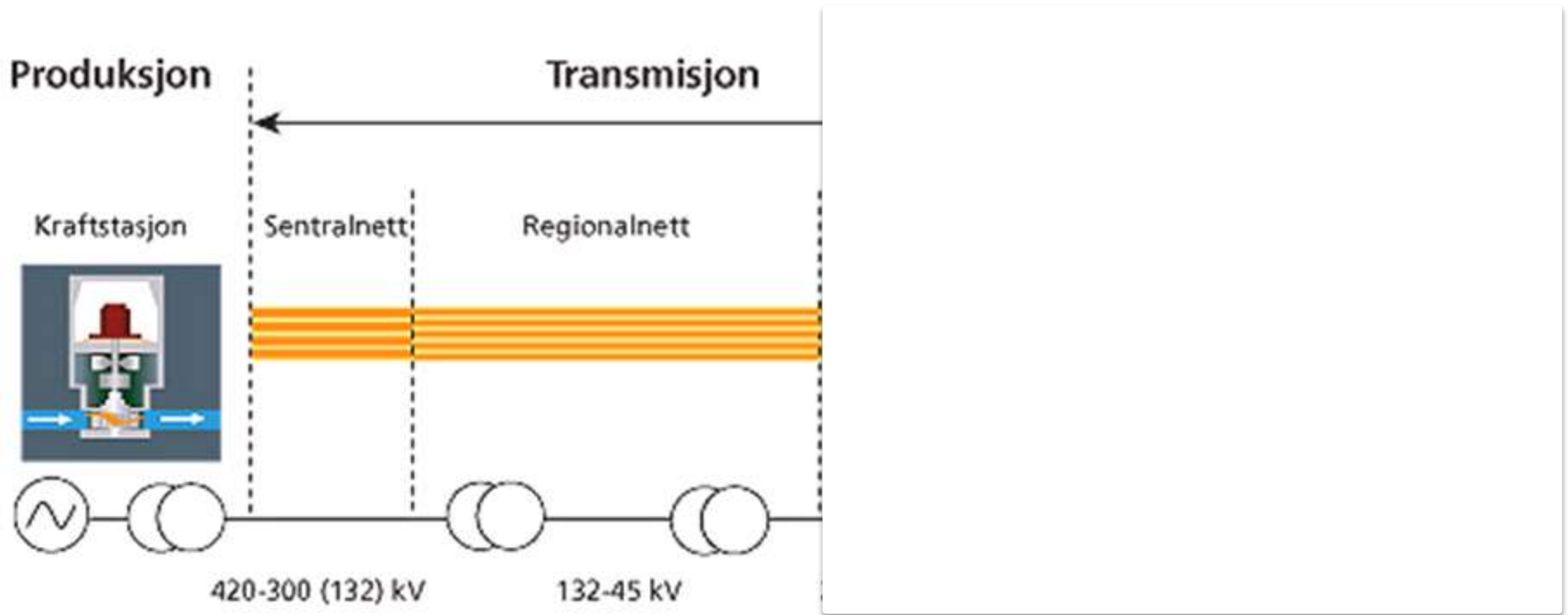
420-300 (132) kV

132-45 kV

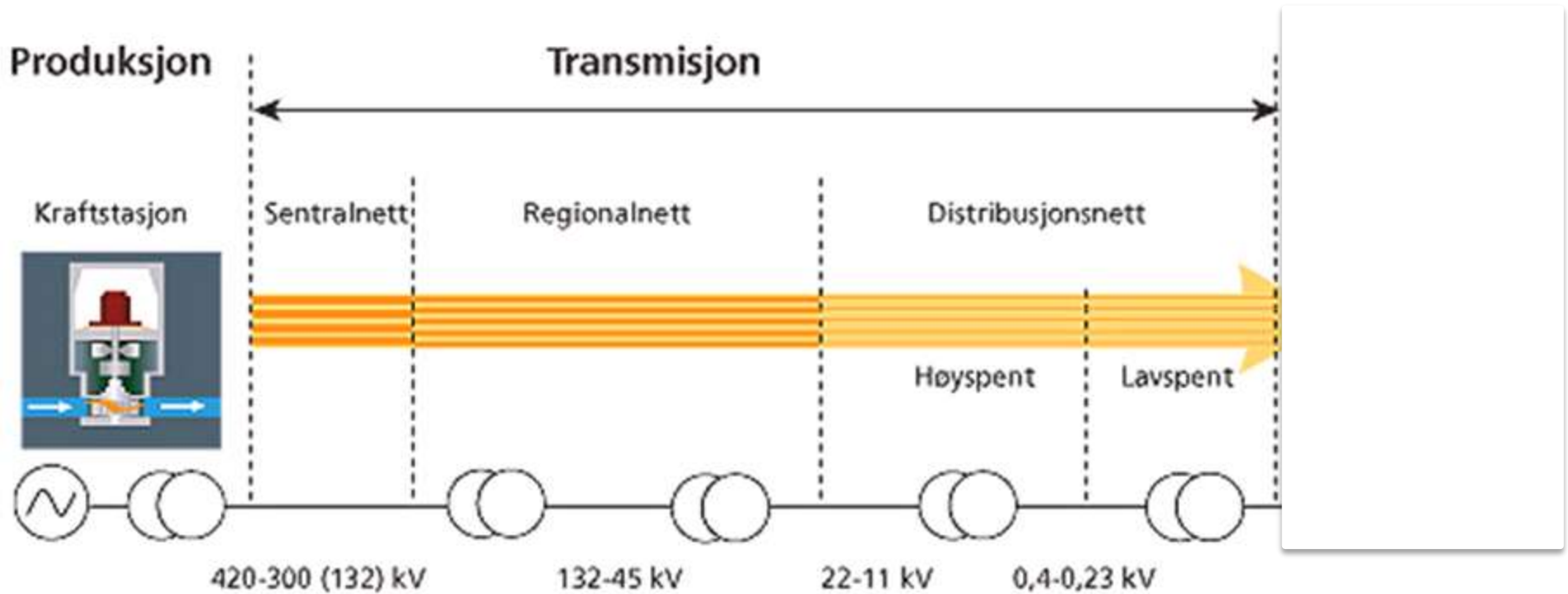
22-11 kV

0,4-0,23 kV

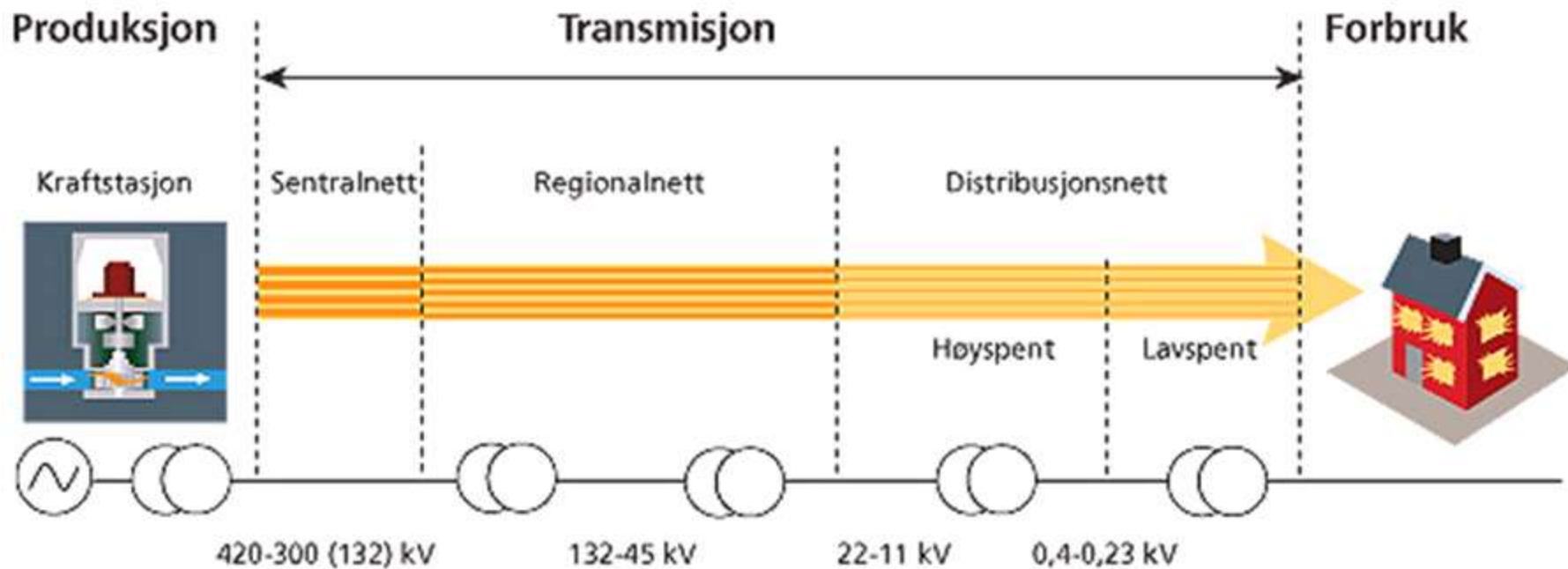
Kraftsystemets oppbygging

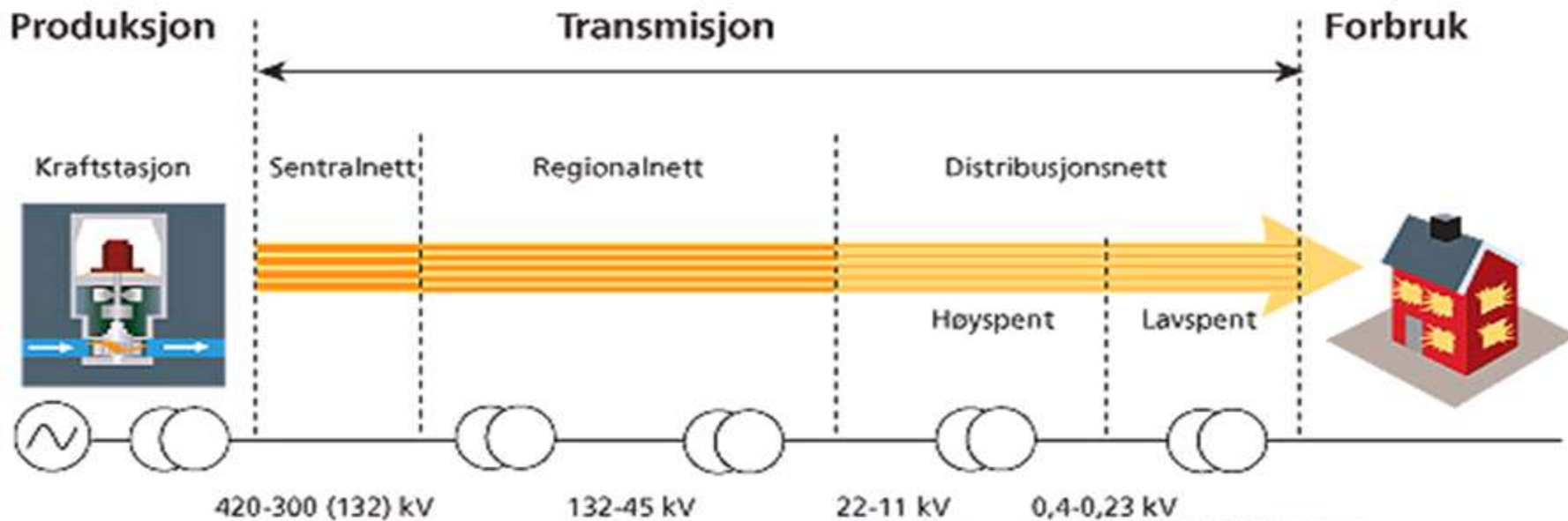

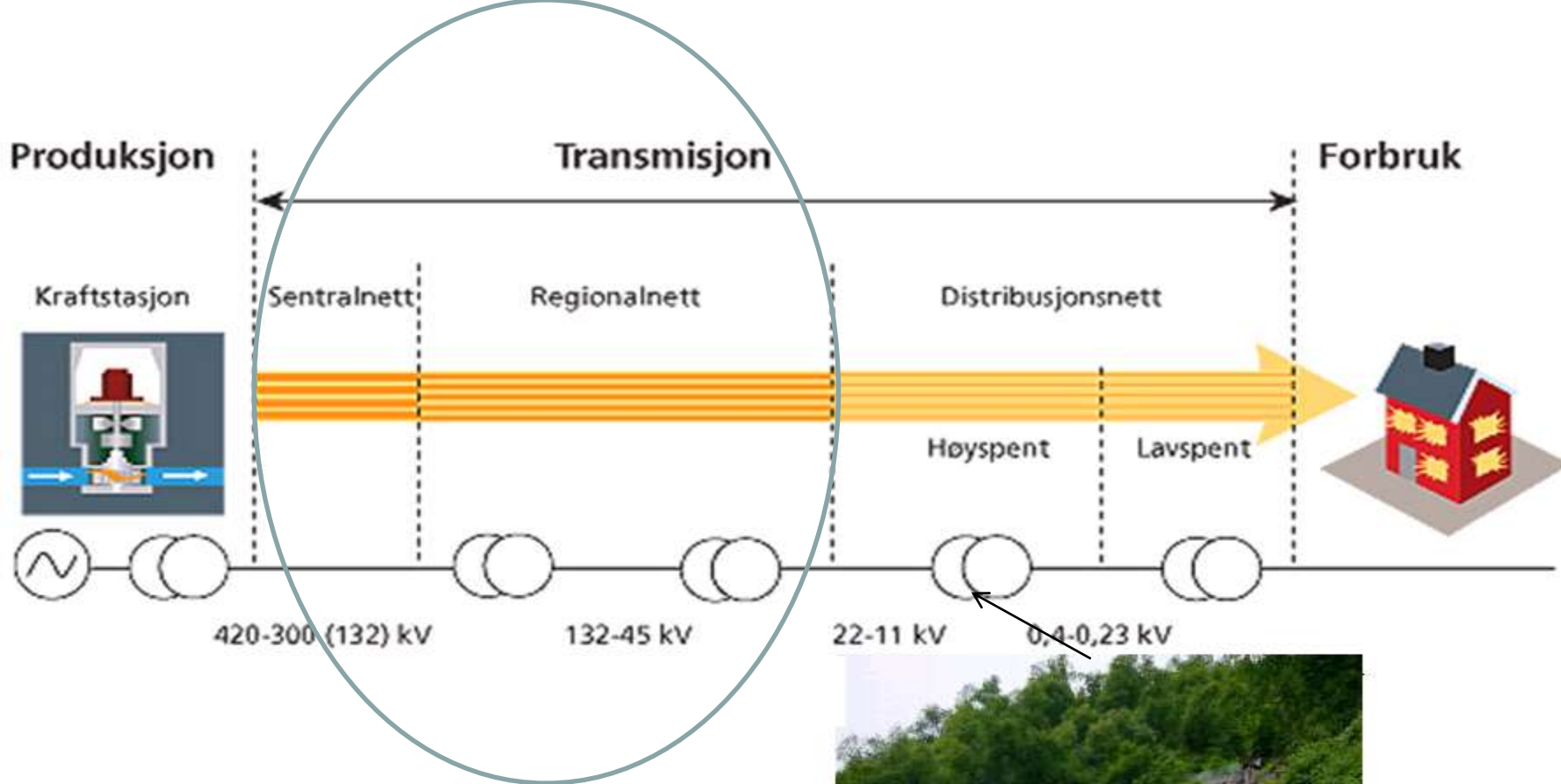
Kraftsystemets oppbygging

Kraftsystemets oppbygging

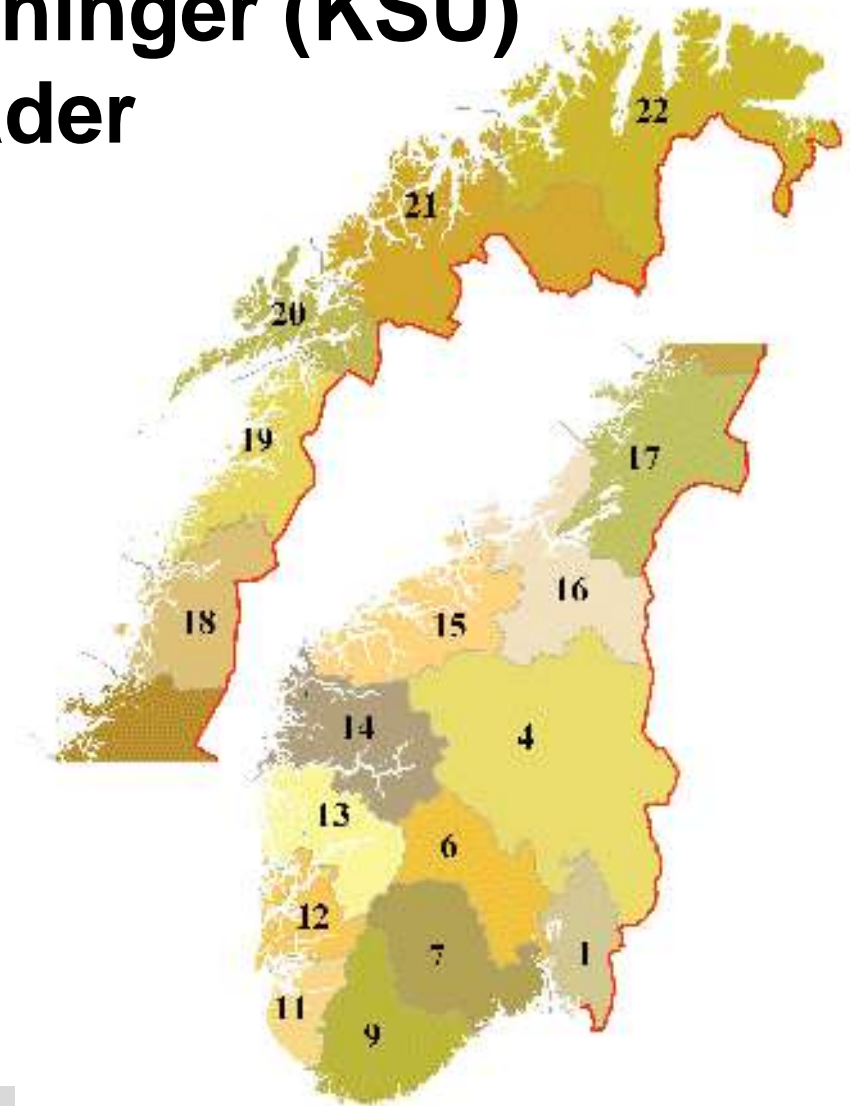

Kraftsystemutredninger (KSU)

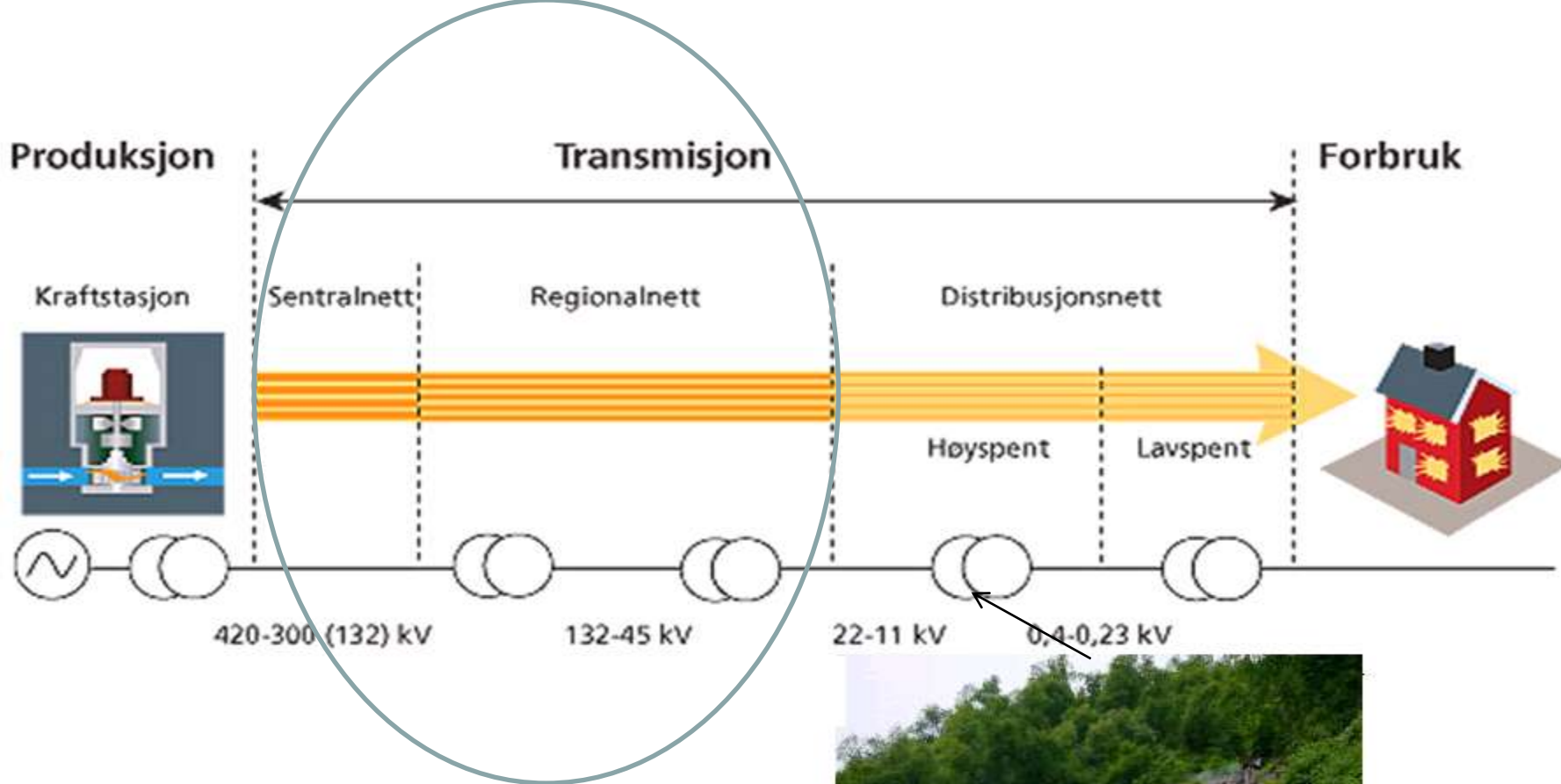
- Utredningsområder

- Sentralnett
- 17 regionale områder

Utredningens innhold

- Dokumentasjon av dagens kraftsystem
- Planer og utfordringer
- Langsiktige analyser

Planer for nettinvesteringer 2012 – 2021

- ▶ 50 -70 mrd NOK i sentralnett
- ▶ 18 mrd NOK i regionalnett

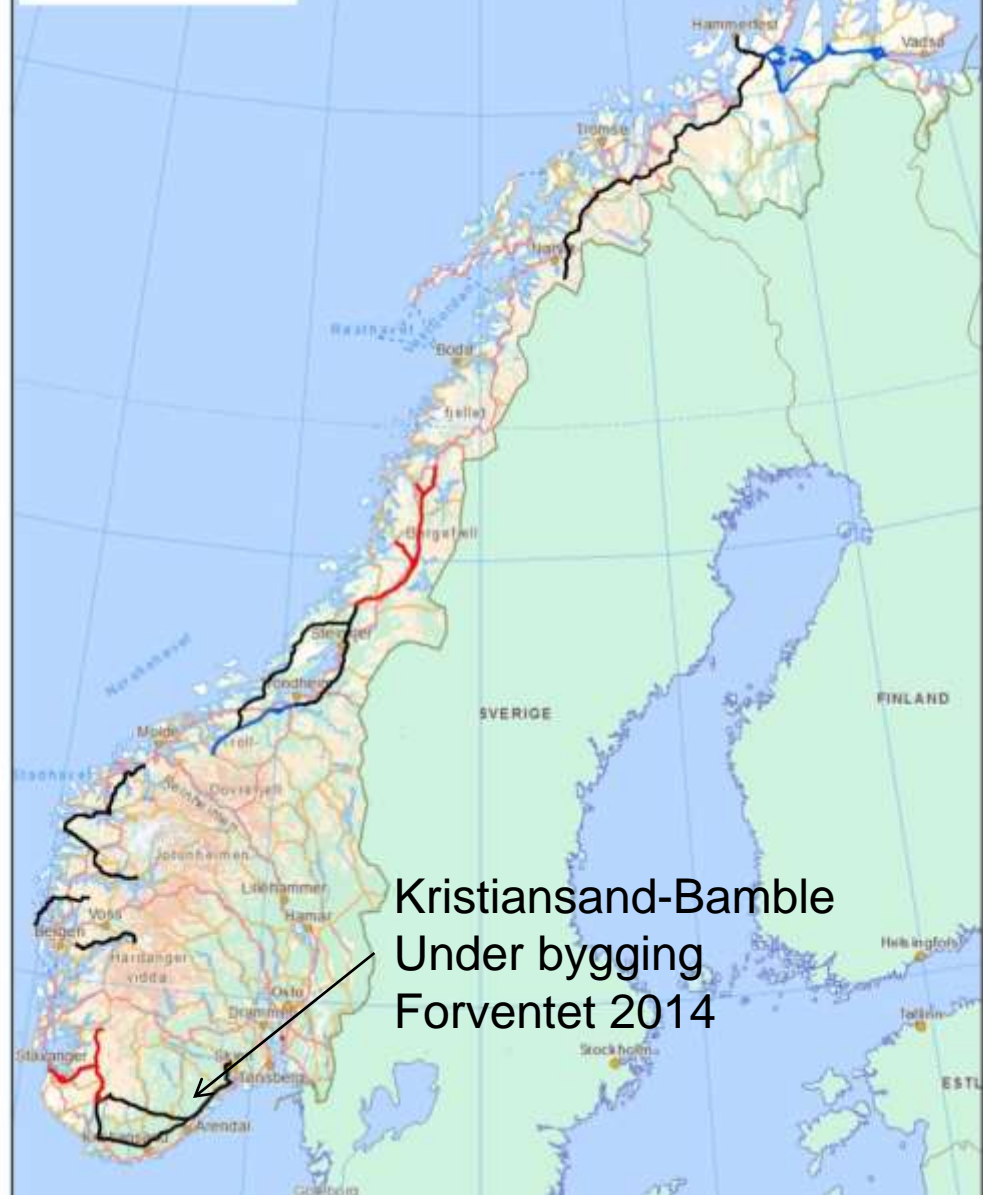
Statnetts planer

- Melding mottatt
- Konesesjon søkt
- Konesesjon gitt

Statnetts planer

- Melding mottatt
- Konesesjon søkt
- Konesesjon gitt

Norges vassdrags- og energidirektorat

Statnetts planer

- Melding mottatt
- Konesesjon søkt
- Konesesjon gitt

Statnetts planer

- Melding mottatt
- Konesesjon søkt
- Konesesjon gitt

Statnetts planer

- Melding mottatt
- Konesesjon søkt
- Konesesjon gitt

Statnetts planer

- Melding mottatt
- Konesesjon søkt
- Konesesjon gitt

Statnetts planer

- Melding mottatt
- Konesesjon søkt
- Konesesjon gitt

Statnetts planer

- Melding mottatt
- Konesesjon søkt
- Konesesjon gitt

Statnetts planer

- Melding mottatt
- Konesesjon søkt
- Konesesjon gitt

Statnetts planer

- Melding mottatt
- Konesesjon søkt
- Konesesjon gitt

Balsfjord-Hammerfest
Klagebehandling OED
Forventet 2019

Norges vassdrags- og energidirektorat

Statnetts planer

- Melding mottatt
- Konesesjon søkt
- Konesesjon gitt

Perspektiver for tilgang av prosjekter under elsertifikatorordningen

- God tilgang på investerbare prosjekter både i Norge og Sverige
- Målet om 26,4 TWh ny fornybar kraft kan nås.

Risikofaktorer

- Forsinkelser i nettutbygging,
- Forsinkelser i kraftverksutbygging
- Tempoet i konsesjonsbehandlingen
- Kapital og finansiering
- Tilgang på arbeidskraft

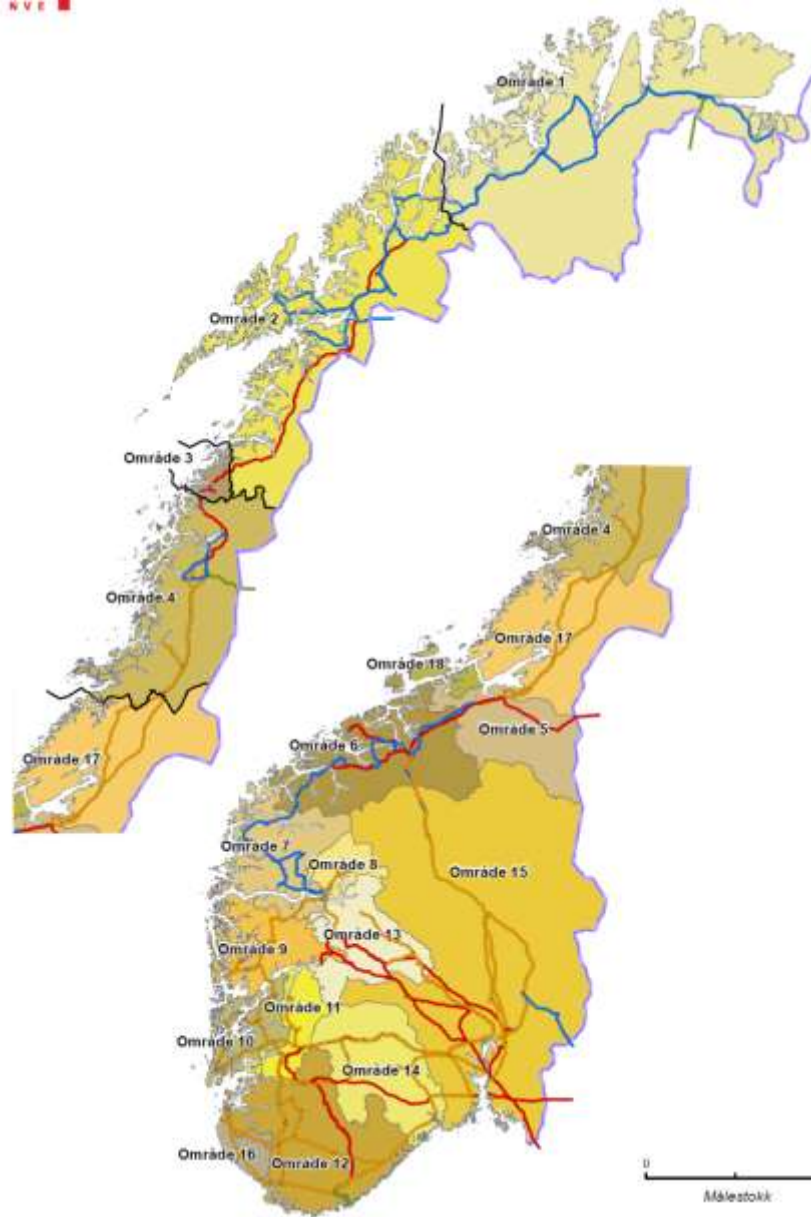
Tilgangsanalysen

Tilgang per
nettområde

Nettkapasitet

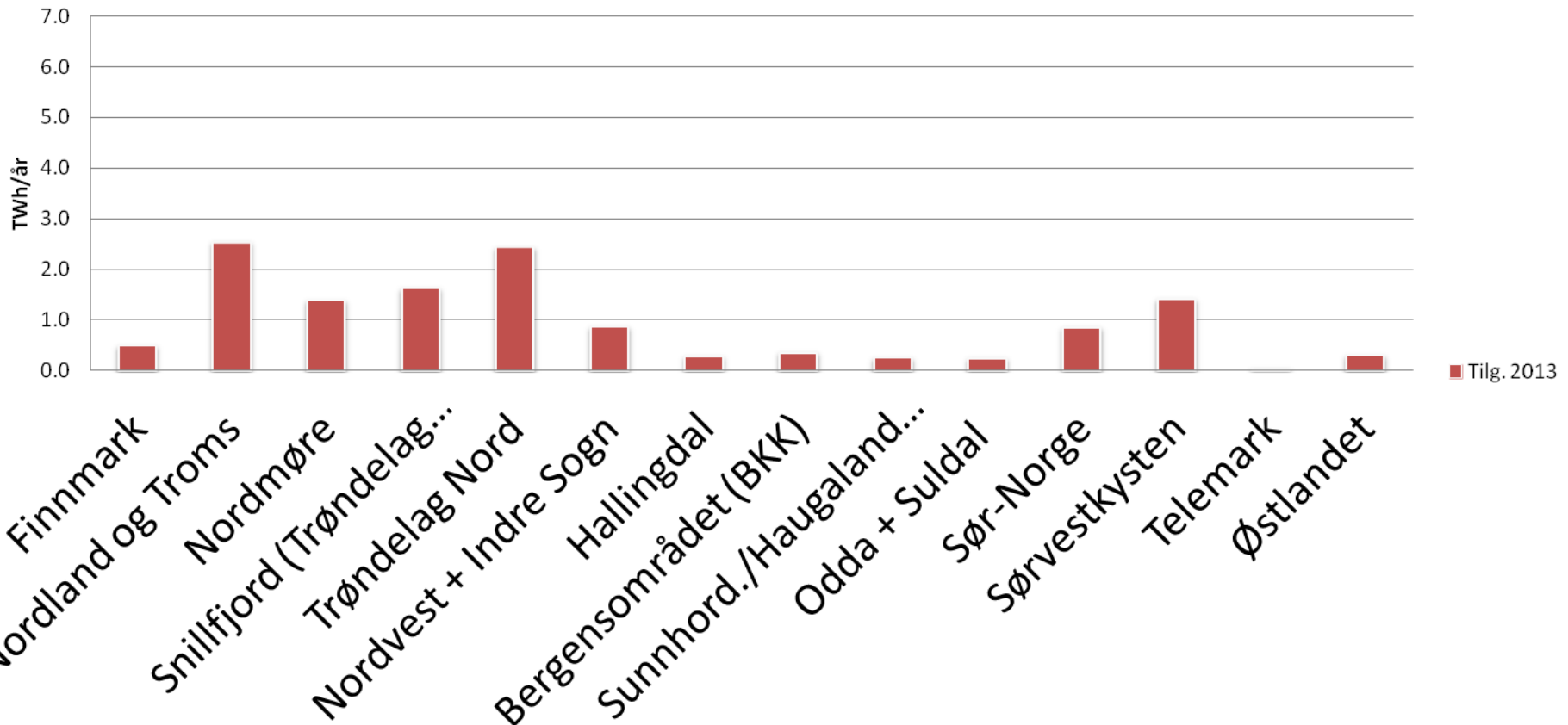
Investerbart
volum

Nettområder

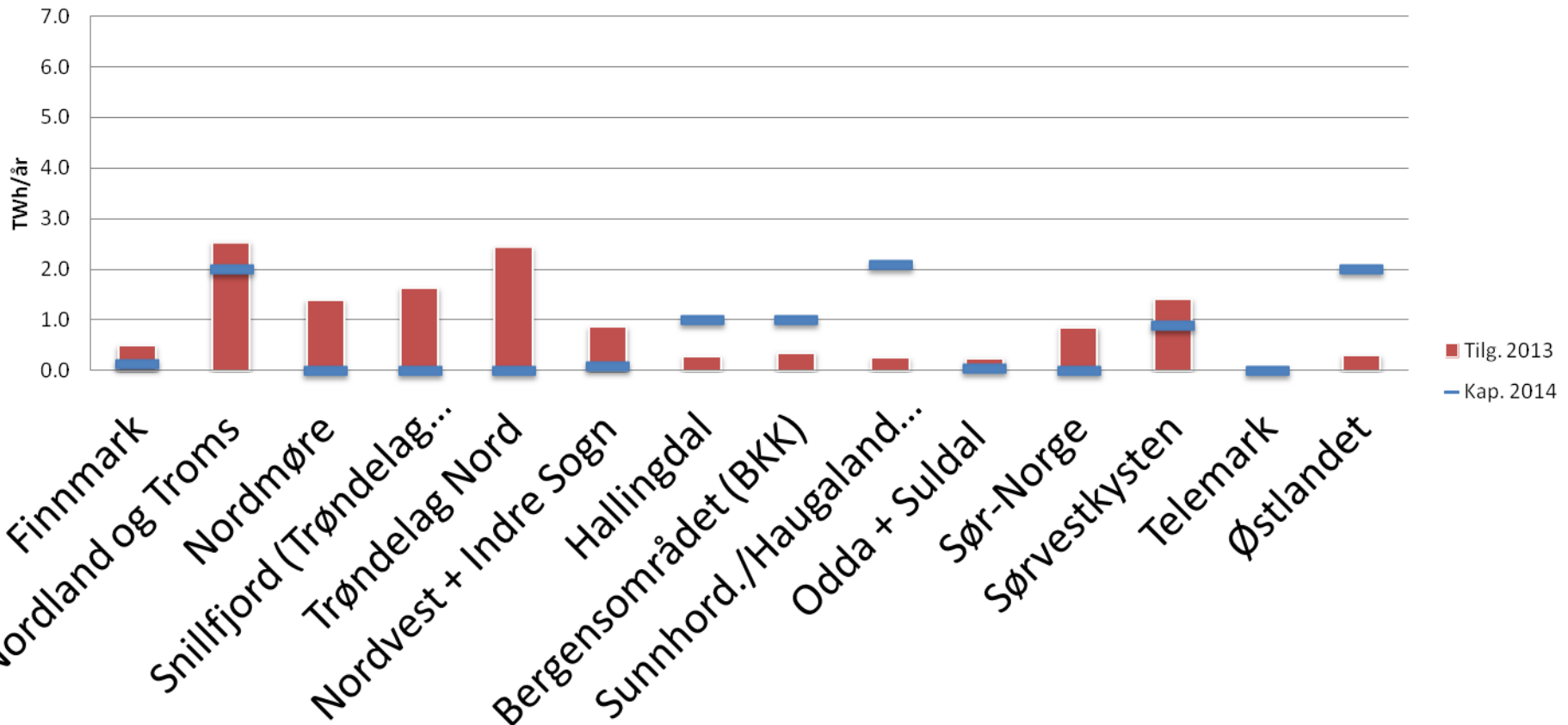

Norges vassdrags- og energidirektorat

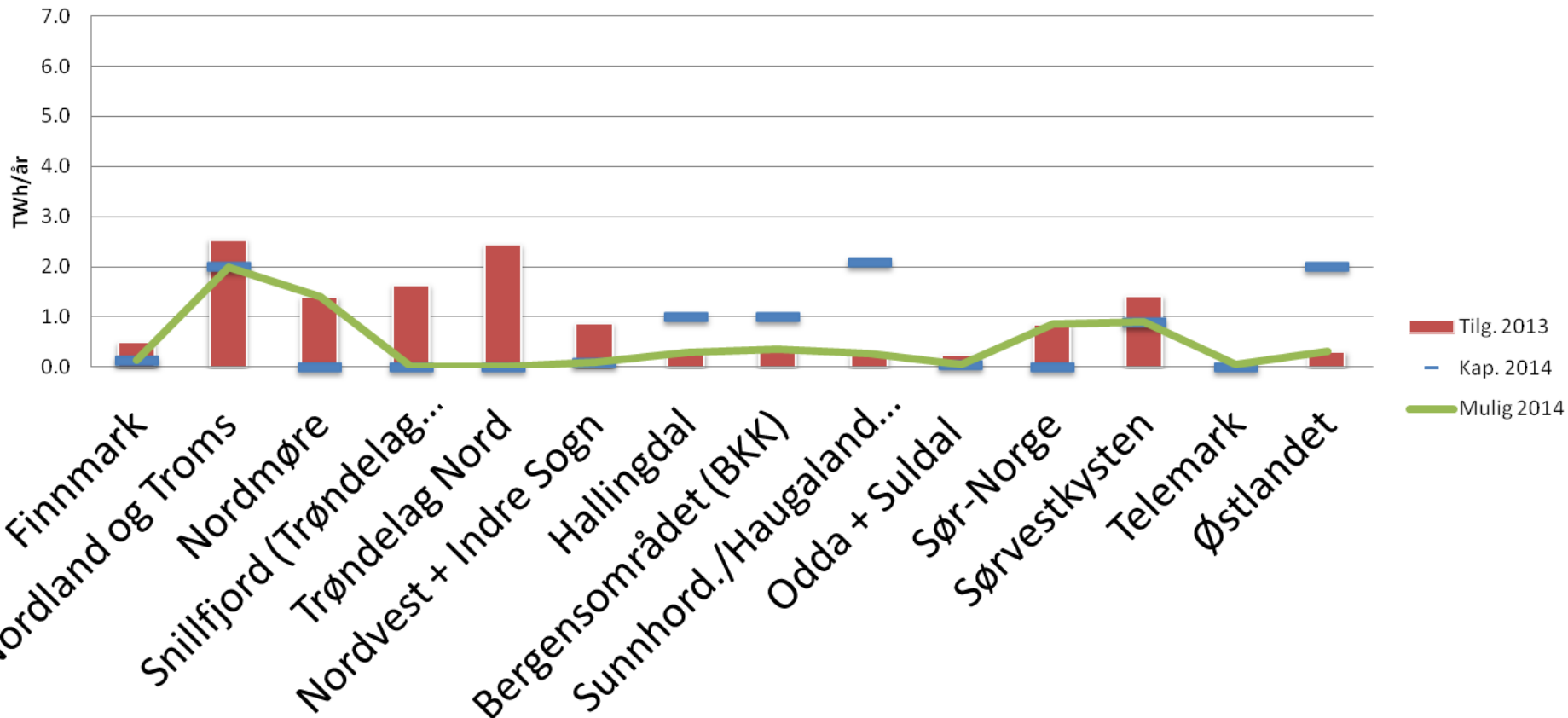
2014

2014

2014

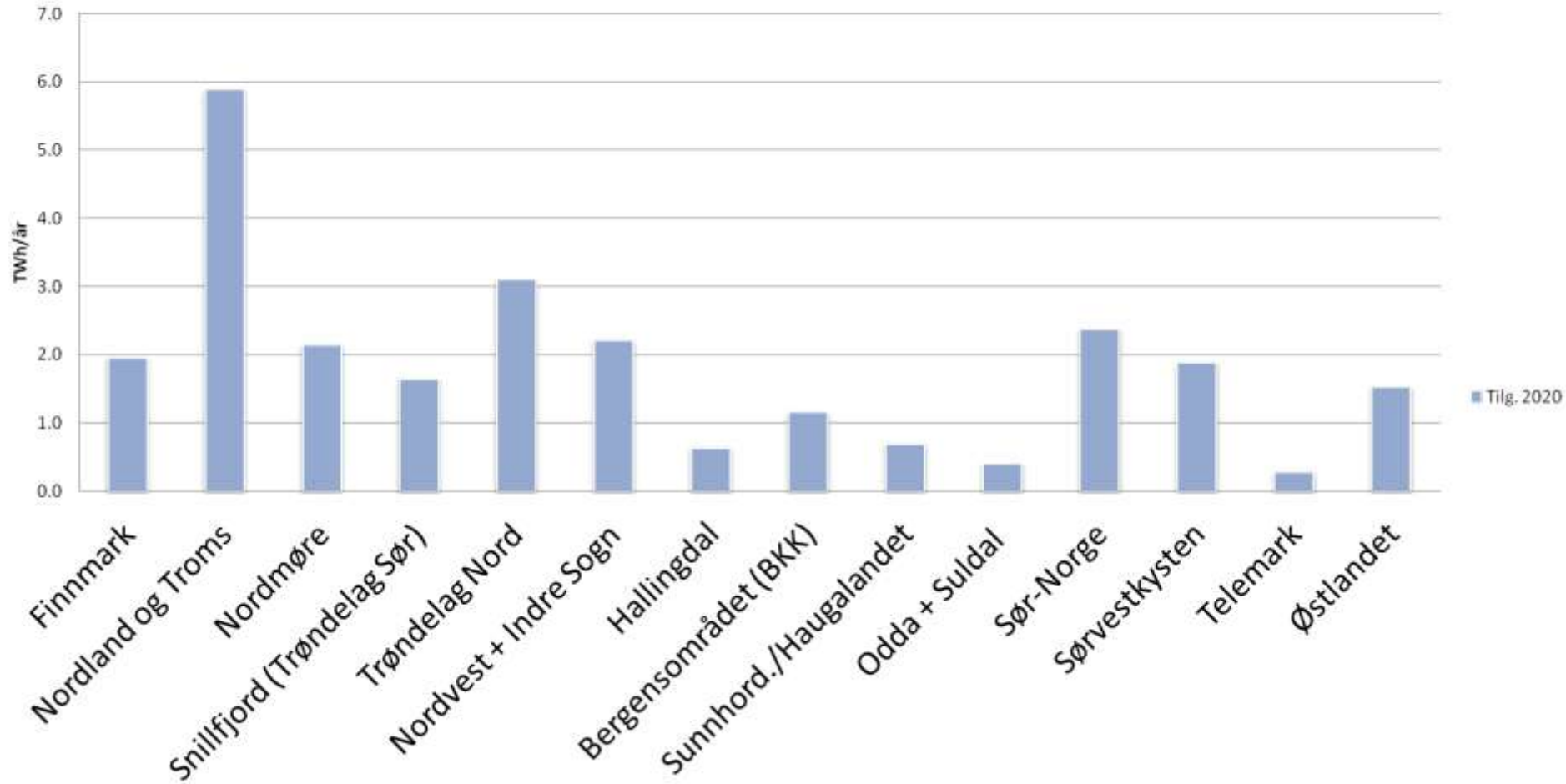

Investerbart volum –2014

- Klarert ~ 11 TWh
- Under bygging 1,8 TWh
- Tilgang der det er kapasitet: 6,7 TWh

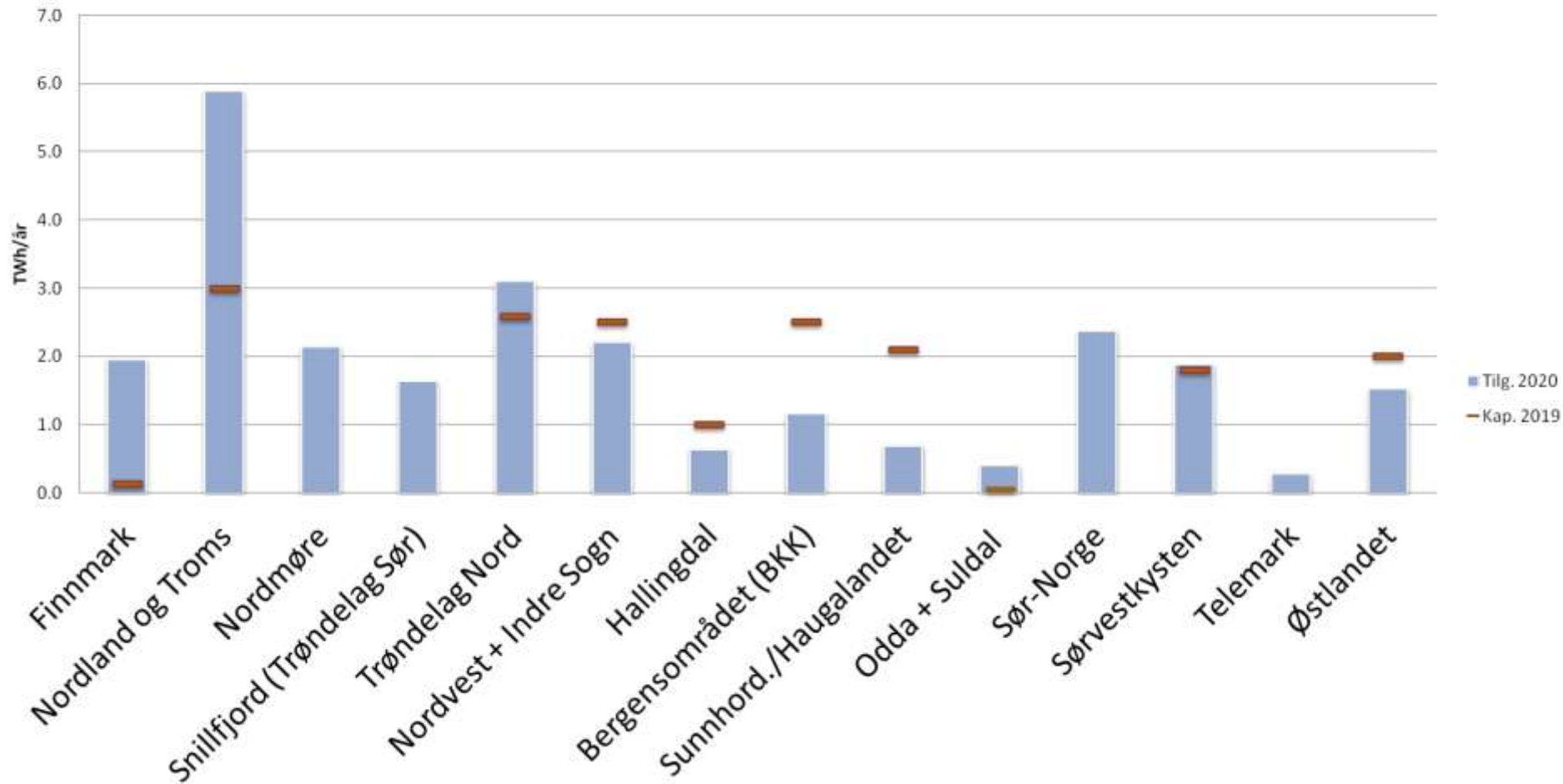

2019

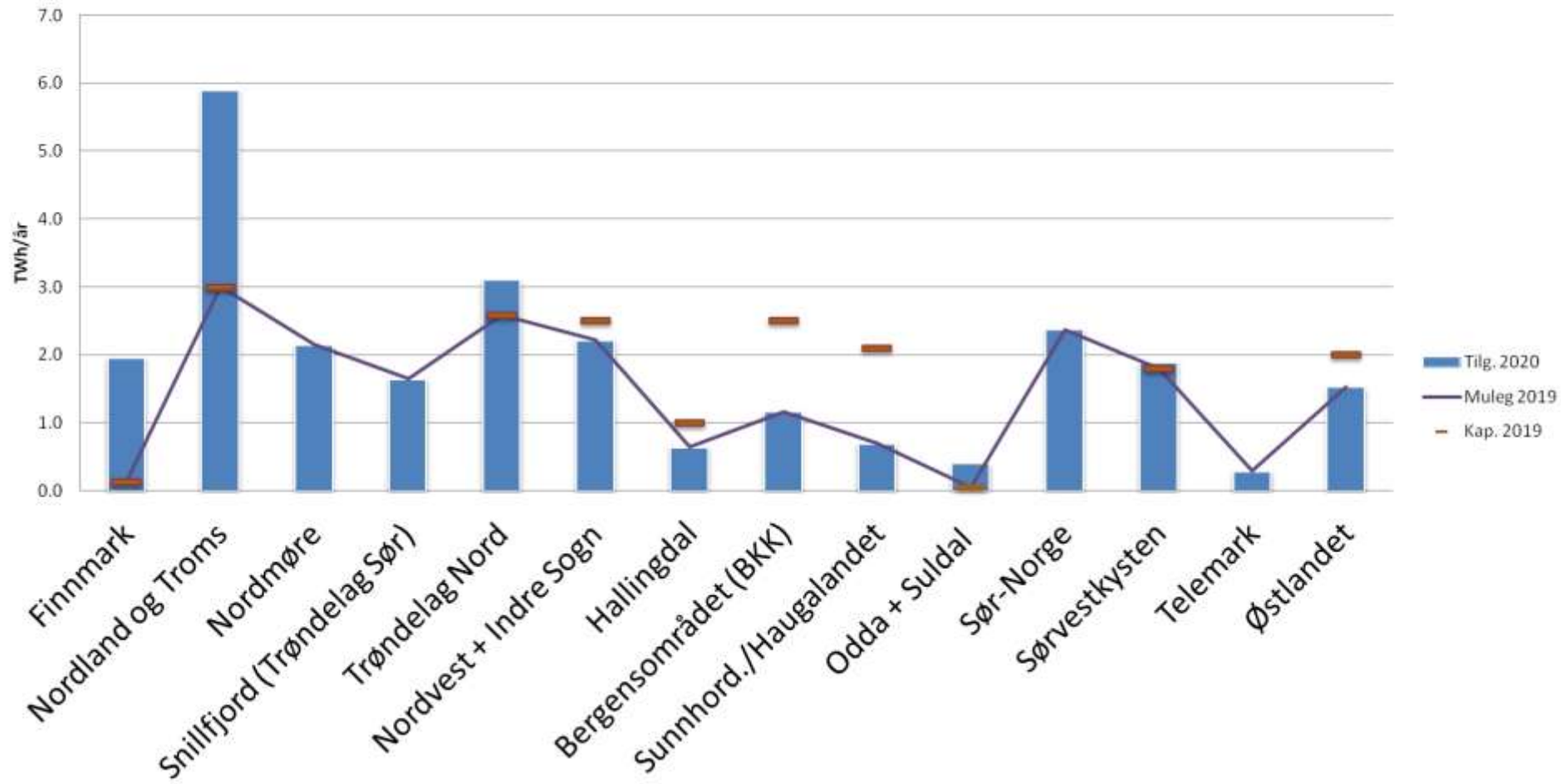

2019

2019

Investerbart volum –2019

- Klarert ~ 27 TWh
- Tilgang der det er kapasitet: 20,3 TWh

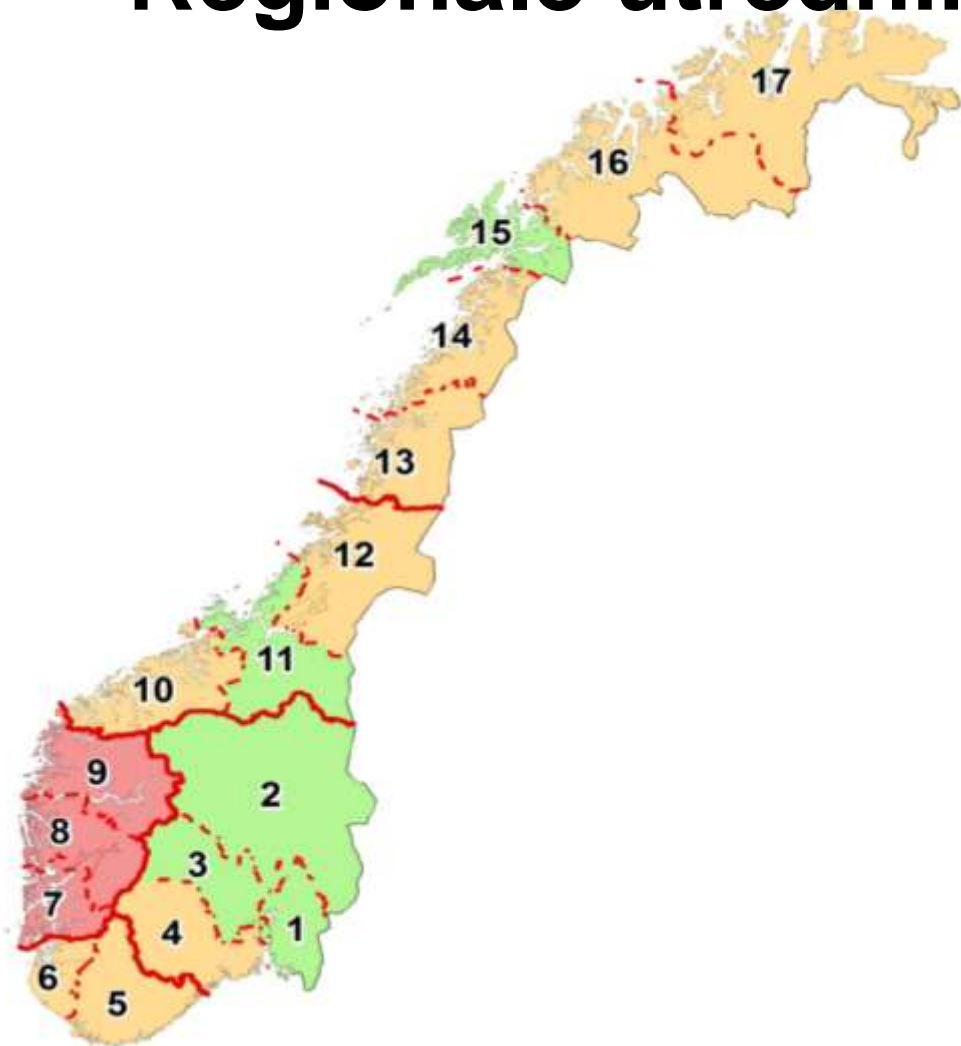

Risikovurdering av nettkapasitet

- Regionalnettskapasitet ikke med i tilgangsanalysen
- Begrensninger i regionalnett og transformering mellom regional- og sentralnett kan forsinke utbygging av kraftverk

Regionale utredningsområder

Rød = Størst risiko

Gul = Middels

Grønn = Liten risiko

Norges vassdrags- og energidirektorat

Kommunevis kapasitet

- Forrige oppdatering sommer 2012
- Neste oppdatering sommer 2014

Oppsummering

- Nord-Norge: Noe kapasitet både i regional- og sentralnett
- Vest-Norge: Økt kapasitet i sentralnettet grunnet Sima-Samnanger og Ørskog-Fardal - flere tiltak
- Sørlandet: Noe kapasitet i både regional- og sentralnett
- Østlandet: God kapasitet

Takk for meg!

Norges vassdrags- og energidirektorat

TILKNYTNINGSPLIKTEN

For utfyllende informasjon og veiledning se NVEs internettsider:

<http://www.nve.no/no/Kraftmarked/Nettleie/Innmating-av-kraft/Tilknytning-til-nettet/>

Norges vassdrags- og energidirektorat

Tilknytningsplikt

– ny § 3-4 i Energiloven fra 1.1.2010

*Alle som innehar konsesjoner for nettanlegg etter dette kapittel har **plikt til å tilknytte nye anlegg for produksjon av elektrisk energi** og nye anlegg for uttak av elektrisk energi som ikke omfattes av § 3-3, og **om nødvendig investere i nettanlegg**. Den samme plikten gjelder ved produksjons- og forbruksøkninger som medfører behov for investeringer i nett. Plikten til å foreta nødvendige investeringer i nettanlegg etter denne bestemmelsen, **gjelder alle konsesjonærer der tilnytningen utløser et investeringsbehov**.*

Departementet kan gi unntak fra tilknytnings- og investeringsplikten for produksjon, dersom tiltaket ikke er samfunnsmessig rasjonelt.

Departementet kan i ekstraordinære tilfeller gi unntak fra tilknytnings- og investeringsplikten for forbruk.

Formålet med tilknytningsplikten

- Tilknytningsplikt for produksjon er ment å utløse samfunnsmessig rasjonelle nettinvesteringer, og gir hjemmel til å pålegge nettselskap å utrede, søke og eventuelt investere i nye nettanlegg.
- Bestemmelsen skal bidra til for at samfunnsmessige rasjonelle produksjonsprosjekter blir gjennomført.

Hva innebærer tilknytningsplikten

- Nettselskap som mottar henvendelse om tilknytning
  - Vurdere om det er driftsmessig forsvarlig å gi tilknytning til eksisterende nett
  - Hvis ikke, plikter selskapet å utrede, søke konsesjon, og når det foreligger en konsesjon investere i nødvendige nettanlegg
- Det er den enkelte produsents ansvar å sørge for nødvendige nettanlegg fra produksjonsanlegget til det punkt i nettet som nettselskapet anviser

Søknad om fritak

- Dersom produksjon og nett samlet sett vurderes å ikke være samfunnsmessig rasjonelt kan det søkes om unntak fra tilknytningsplikten
  - Nettselskapets egen vurdering av lønnsomhet gir ikke grunnlag for å søke fritak
- I sin vurdering vil NVE legge til grunn ALLE kostnader i både produksjonsanlegg(ene) og nettanlegg.
  - Fritak: Dersom forventet nytte av produksjon og nett samlet ikke overstiger kostnadene
  - Ikke fritak: Konesesjonsprosessen må startes

Utbygger henvender seg til nærmeste nettselskap om tilknytning

Nettselskapet vurderer om det vil være driftsmessig forsvarlig å gi tilknytning

Overliggende nett gir tilbakemelding i forhold til egne nettanlegg

Driftsmessig forsvarlig

IKKE Driftsmessig forsvarlig

Nettselskapet angir tilknytningspunkt i eksisterende nett og frist for tilknytning
Første mann til mølla

Nettselskapet gir en vurdering av behov for investeringer i eksisterende nett

Overliggende nett gir tilbakemelding i forhold til egne nettanlegg

Nettselskapet gir et overordnet anslag på anleggsbidrag

En eller flere av nettselskapene søker om fritak

Godtar IKKE anleggsbidrag

Godtar anleggsbidrag

IKKE fritak

Fritak

Godtar IKKE anleggsbidrag

Fritak

Tilknytningsplikten bortfaller

Klage

Godtar anleggsbidrag

IKKE fritak

Berørte nettselskap må utrede, søke konsesjon og investere etter at konsesjon foreligger

Tilknytte

